

Pécsi's activities as an organiser and manager in international science were far-reaching. He was president of the Commission on Loess of the International Quaternary Association (INQUA) between 1977 and 1991, worked in the Subcommission on European Stratigraphy of IGU and acted as vice-president of the Carpatho-Balkan Geomorphological Commission. He was one of the editors-in-chief of the Atlas of Paleoclimates and Paleoenvironments of the Northern Hemisphere (Late Pleistocene–Holocene) published in international co-operation (1992).

In Hungary Pécsi led the editorial board preparing the second edition of the National Atlas of Hungary (1989) and complementary folios to the Atlas (1992–95).

Pécsi's life-work was acknowledged by awards of high prestige. He received Állami Díj (State Prize, 1975), mainly for the geomorphological map of the Carpathian Basin published in the Atlas of Danubian Countries and Széchenyi Prize for the National Atlas of Hungary (1990). He was corresponding member of the Austrian, Göttingen (FRG), Polish, Slovenian academies of sciences, honorary member of Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina. Pécsi was entitled Alexander Csoma de Körös Medal and Lóczy Medal by the HGS. The geographical societies of Austria, Bavaria, Bulgaria, Croatia, Italy, Russia and the USA elected him as their corresponding member.

As it reads in an official obituary of the HAS, Márton Pécsi's death is a serious loss of the international and Hungarian communities of geographers.

(–)

Búcsú Reményi Miklósnétól

¹Tisztelt gyászoló közönség! Rokonok, barátok, kollégák!

Olyan ember temetésére gyűltünk ma itt össze, akit szinte mindenki szeretett, aki ismerte őt. Talán ugyanazzal a szeretettel, amely belőle is áradt az emberek irányába.

Reményi Magda alig hetven évet élt. Az itt jelen lévő barátok és kollégák életének különböző korszakaiban töltöttek vele több-kevesebb időt, voltak vele szorosabb vagy kevésbé szoros kapcsolatban.

Magdát igen sokan ismerték. És minél közelebről ismerték, annál inkább értékelték őt. Szólt ez tudásának, de ismeretes, hogy csupán ezért aligha kedveljük egymást. Elsősorban emberi tulajdonságai, tartása, másokhoz való viszonya tette őt szeretetre méltóvá.

Szakmai rátermettsége már akkor megnyilvánult, amikor még fizikus ösztöndíjas diákként Szverdlovszkban professzorával, az egyetem rektorával publikált közös cikket. A Szovjetunióból hazatérve a Csepeli Vas- és Fémművek röntgenlaboratóriumában helyezkedett el. Második munkahelye az Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet (OMMI) volt, ahol a fiziko-kémiai osztály vezető-helyettese és egyben az ásványtani vizsgálatokat végző csoport vezetője volt.

Az OMMI-ből az 1970-es évek végén került az MTA Földrajztudományi Kutató Intézetbe, ahol a talajvizsgáló laboratóriumban dolgozott tudományos főmunkatársként, egészen nyugdíjba vonulásáig. Hogy az agyagásványok röntgenes diagnosztikája területén is kiváló szakember volt, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a földtudományokban jártas kollégák figyelmét is fel tudta hívni olyan szakmai vonatkozásokra, amelyeknek nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget.

¹ BASSA LÁSZLÓ búcsúbeszéde a 70. életévében elhunyt kolléganőnk temetésén. Elhangzott 2002. szept. 11-én a Lőrinci Temetőben.

Azt gondolhatnánk, hogy egy természettudományokban jártas asszony elsősorban a racionális elemzésekhez ért. Nos, Magdát nem ilyen emberként kell elképzelni. Amikor az intézeti pártalapszervezet titkára volt, a kollégák igen gyakran keresték fel ügyes-bajos dolgaikkal. Mások gondjából rengeteget foglalkoztatta őt, és igyekezett minden tőle telhetőt megtenni orvoslásukra.

Az általa képviselt eszmében (és elveihez mindvégig tiszteletre méltó módon ragaszkodott) elsősorban az embertársakkal való szolidaritást látta és azt napról-napra gyakorolta. Számára ezt jelentette a mozgalom, és magára nézve ezt tartotta kötelezőnek. Akik Magdát közelebbről ismerték, személyét olyan fogalmakkal társítják, mint az empátia, a segítőkészség és odafigyelés.

Önzetlen ember volt. Családjáról mindig nagy szeretettel beszélt. Élete vége felé, az általa megélt szenvedések közepette, felnőtté váló unokái nyújtottak számára vigaszt. És még ekkor sem panaszkodott, hiszen nem magának élt. Szerette az életet, de egyszersmind fegyelmezett ember, s másokért élő, aggódo és munkálkodó, nemes lélek volt.

Drága Magda! Emlékedet megőrizzük!

BASSA LÁSZLÓ

Beszámoló a Kárpát-Balkán Geomorfológiai Bizottság jubileumi üléséről

(Pozsony, 2003. szeptember 9–12.)

Csakúgy, mint 40 évvel ezelőtt, most is Szlovákia fővárosában gyűltek össze a Kárpát-Balkán-hegységrendszer és a hozzá kapcsolódó medencék felszínalakítást tanulmányozó kutatók, hogy a „Komisszió” megszületéséről, alapítóiról megemlékezzenek, egyben pedig kijelöljék további tevékenységének irányait.

Az 1950-es években kialakult kétoldalú kapcsolatokat az 1963. szeptember 16–26 között rendezett szimpóziumon terjesztették ki regionális együttműködéssé. Az ötlet a lengyel Mieczysław KLIMASZEWSKI és a házigazda Emil Mazúr professzoroktól származott. A szervezet életébe a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, a román és a szovjet geomorfológusok is bekapcsolódtak. Sajnos, közülük már csak néhányat volt alkalmunk a jelenlegi elnököknek, Dan BALTEANU professzornak emléklappal kitüntetni. Az egyes számú emléklapot Leszek STARKEL, a Bizottság első titkára kapta. A magyarok közül már csak PINCZÉS Zoltánt érthette ilyen megtiszteltetés, pedig a kezdeti időkben hárman (rajta kívül még PÉCSI Márton és SZÉKELY András) is igen aktívak voltak a szervezetben.

A Kárpátok geomorfológiai problémáiról hamarosan két tanulmánykötet született. De ez a bizottság bábáskodott olyan jól ismert alkotás létrejötténél is, mint a dunai országok geomorfológiai térképe, amely szerkesztésekor a Kárpát-Balkán régió térképeként indult. A jubileumi ülésen L. STARKEL felidézte azokat az egyéb témákat is, melyek kutatására a Bizottság munkacsoportokat szervezett: a negyedidőszaki teraszok korrelációja, a jelenlegi felszínalakító folyamatok rendszerezése, karsztmorfológia és -hidrológia, a magashegységi glaciális formakincs, valamint a felszínalakítási szakkifejezések magyarázata. Legelső sorban azonban egy igen jellegzetes szakterületet, az elenyésztett felszín képződésének tanulmányozását kellett volna említeni, amelyet a bolgár Zs. GALABOV irányított.

A Bizottság és munkacsoportjai jó néhány szakmai konferenciát rendeztek, nálunk Budapesten, Visegrádon és Debrecenben is volt ilyen találkozó. Az előadóüléseken elhangzott előadásokat a Lengyel Tudományos Akadémia krakkói részlegében éves rendszerességgel megjelentetett, jelenleg Adam KOTARBA által szerkesztett Studia Geomorphologica Carpatho-Balkanica c. folyóiratban közzölték. (Így történik ez most is az arra legérdemesebbnek tartott 9 előadással.)